

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindelicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Communi Confessorum. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

cujus loco debet recitari n. proprium post nonam Lectionem positum pro Festo quinque SS. Martyrum Pontificum: *Domine praevenisti eum.* Prædictis quinque Pontificibus addendi sunt S. Felix in Pincis, & S. Melchias Papa, ubi celebrantur eorum Officia novem Lectionum, quia pariter ipsi absque sanguinis effusione pro Christo mortem oppetierunt. Præterea debemus addere S. Eusebium Vercellensem, cujus Officium nunc celebratur in Ecclesia universali die 16. Decembris sub Ritu Semiduplici de præcepto, sicut ibidem adnotavimus: quamvis enim idem S. Eusebius, & S. Felix Nolanus Confessorum dumtaxat Titulo à S. Ambrosio inscribantur, & ab aliis antiquis Scriptoribus, ambos tamen, ut Martyres colendos, post novissimas Martyrologii, & Kalendarii recognitiones jam extra controversiam est. Nec immerito, nam juxta S. Cyprianum pro Martyribus habendi sunt, qui tormentis superstites, in pace postmodum quieverunt. *In Confessoribus Christi (ait laudatus Cyprianus epist. 61. ad Lucium) dilata martyria non meritum Confessionis minuunt, sed magnalia divine protectionis ostendunt.* Idque trium puerorum Babyloniorum, ac Danielis Prophetae adductis exemplis ibi confirmat: *neque enim in tribus pueris minor fuit martyrii dignitas, quia, morte frustrata de camino ignis incolumes exierunt, aut non consummatum Daniel extitit in suis laudibus, quia qui leonibus missus fuerat ad pradam, prosectus à Domino vixit ad gloriam.* Ob eandem rationem idem Cyprianus epist. 10. ad Martyres, & Confessores, eos solatur, quos ante consummatam Fidei Confessionem

liberos dimitti contigit, dicendo: *Quod si ante diem certaminis vestri de indulgentia Domini pax supervenerit, vobis tamen manet voluntas libera, & conscientia gloriosa. Nec contristetur aliquis ex vobis, quasi illis minor, qui ante vos tormenta perpeffi, victo, & calcato seculo ad Dominum glorioso itinere pervenerunt.* Ob eandem rationem Martyrum Choro accensentur in ipso Martyrologio S. Numidicus 10. Augusti, S. Euthychius Discipulus S. Johannis, & S. Sosthenes Discipulus S. Pauli 28. Novembris, S. Maxima 16. Octobris, & omnibus præferenda S. Thecla 23. Septembris, dicta ipsa inter fœminas Protomartyr, quos tamen omnes tormenta olim expertos, constat spontanea deinceps morte decessisse. Rursus à Martyrum Classe minimè excluduntur S. Theodosius Cœnobiarcha 11. Januarii, S. Mathias Jerosolymorum Episcopus 30. ejusdem, S. Lazarus Monachus 23. Februar. S. Theodotus Episc. Cyriacæ 6. Maji, SS. Episcopi Maternus Mediolanensis, & Philastrius Brixientis 18. Julii, Sanctus Paphnutius 11. Septembris, alique consimiles. Quin & Baronius ad diem 9. Januarii de S. Basilissa Virgine uxore S. Juliani Martyris profert hoc illustre testimonium: *Basilissa autem licet martyrium non obierit, tamen quia multa, graviaque passa est, & Dux Martyrum extitit, censita etiam inter Martyres reperitur.*

Utrum præferendum sit Officium Martyris in concurrentia cum Officio Confessoris, aut Virginis &c. vide Decreta data in nostro Indice sub num. 157. vide pariter Decreta data sub num. 177. 178. & 259.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. III. De Communi Confessorum.

I. Gavant. pag. 141. col. 2. num. 7. -- *Quando Officia Confessorum transferuntur in aliam diem, ut in Rubricis, mutatur versus in Hymno Iste Confessor &c.)* Declarat hic Ga-

vantus, inharens Rubricis Breviarii recogniti, quod debeat mutari versus in Hymno *Iste Confessor*, quando contingit Officium Natalis alicujus Sancti Confessoris transferri ad

U u 2 aliam

aliam diem, ob impedimentum alterius Officii majoris Ritus; ideò autem dicit noster Auctor debere mutari versum, & debere dici: *Meruit supremos laudis honores*, ne dicatur mendacium, quòd ipse eo die obierit, sicut diceretur, si recitaretur consuetus versus: *Meruit beatas scandere sedes*. Contra hanc Gavanti opinionem scripserunt Macer in Hierolexico v. *Hymnus*, Sarnellius *Liturgiam Ecclesiasticarum* l. b. 5. lit. 19, & Felix Gabriellus in *Animadversione super Rubricam*: si non est dies obitus. Hi tres Auctores concorditer, & acerrimè sustinent, non esse mutandum versum in dicto Hymno: *Iste Confessor*, quando ratione impedimenti transfertur ad aliam diem Officium natalitium alicujus Sancti Confessoris, sed tantum esse mutandum prædictum versum, quando celebratur Officium alicujus Sancti Confessoris non sub titulo natalis ejusdem, sed sub alio titulo, ex. gr. sub titulo suæ Ordinationis in Episcopum, sicut celebratur hoc modo Festum S. Ambrosii die 7. Decembris, & S. Basilii die 14. Junii; vel sub titulo translationis sui Corporis, uti celebratur Festum S. Johan. Chrysostomi die 21. Januarii, & S. Francisci Salesii sub eodem titulo Translationis die 29. ejusdem mensis; in his, inquam, circumstantiis, admittunt utique præfati Auctores, mutandum esse versum in Hymno *Iste Confessor*, & debere dici: *Meruit supremos laudis honores*: sed quotiescumque contingit fieri Officium Natalis alicujus Sancti Confessoris etiam translatum ad aliam diem, ob impedimentum majoris sollempnitatis, iidem Auctores firmiter tenent, semper in Hymno præfato debere dici versum: *Hac die letus meruit beatas &c.* Hæc sententia adeò validis est munita rationibus, ut ei forsitan adhererem, nisi obstaret clarissimum Decretum editum à S. R. C. die 11. Junii an. 1701. & datum in nostro Indice sub n. 223. in quo statutum fuit, quòd in Officio ad Hymnum *Iste Confessor* pro Sanctis Confessoribus, quoties eisdem fixa dies est assignata, quæ non est

dies obitus, non debeat recitari versus: *Meruit beatas scandere sedes*; quamvis reverà Officium fiat de die obitus; & quòd eadem regula servanda sit in Officiis translatis, quavis Officium sit de die obitus. Igitur tenenda est omnino Gavanti sententia, quæ est authentica S. C. decisione fulcita, & contrarii Auctores attendi non debent, eò quia, quando adsunt hujusmodi resolutiones, hæc sunt omnibus aliis Doctoribus præferendæ.

II. Gavant. eod. n. 7. - - *Et eo casu in primis Vesperis non est mutandus versus &c.* Hæc pariter Gavanti sententia confirmata remanet alio Decreto, quod emanavit die 13. Januar. 1682. & datur in nostro Indice sub n. 128. in quo ulterius sancitum fuit, quòd si Officium Sancti Confessoris transferatur in diem proximè sequentem ab ejus obitu, & in primis Vesperis à Capitulo fiat de ipso, tunc in Hymno *Iste Confessor* non mutatur versus, sed dicitur *Meruit beatas*, tam in primis Vesperis, quam in Matutino, & in secundis Vesperis, quia in die obitus habet Capitulum, & ita declaratur etiam in Breviario Fratrum B. M. V. de Monte Carmelo *Rub. 25. sub n. 6.* nec non apud Fagioli in *Kalendario perpetuo in Adnotationibus ad Januarium sub lit. F.* Contrarium tamen tenet Guyetus *lib. 3. sect. 1. c. 13. quasi. 8.* sed nunc remanet decisa controversia ex Decreto mox allegato.

III. Gavant. eod. n. 7. - - *Infra Octavam verò dicitur, ut in Festo &c.* Si Festum S. Confessoris habeat Octavam, & annuatim celebretur propria die obitus, certum est, quòd per totam Octavam debet dici versus *Meruit beatas &c.* verum si Festum Sancti Confessoris celebretur annuatim die fixa, & alia à die obitus, ut Festum S. Dominici Ordinis Prædicatorum Fundatoris, tunc & in Festo, & per ejus Octavam dicitur in Hymno: *Meruit supremos*: idemque servandum, si ex privilegio Apostolico translato Festo, transferatur & Octava.